

21 januari 2021

a20-0481
TB/TS

Infrastrukturdepartementet

103 33 Stockholm

I2020/02448

Yttrande över *Transportstyrelsens redovisning av regeringsuppdrag om åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet*

Kommunal har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad utredning och framför följande synpunkter:

Kommunal ställer sig positivt till förslagen som Transportstyrelsen framför och som innehåller lämpliga åtgärder som kan bidra till att motverka illegal verksamhet i samband med trafikutbildning samt fusk vid prov för förarbehörigheter eller yrkesbehörigheter på väg.

Kommunal kan i det här skedet varken avstyrka eller tillstyrka de förslag som Transportstyrelsen anser har behov av ytterligare utredning.

Kommunal avstyrker, i likhet med Transportstyrelsen, de förslag som utredningen inte fann skulle ha tillräcklig effekt.

Vidare om förslagen

På regeringens uppdrag har Transportstyrelsen föreslagit ett samlat paket med åtgärder i syfte att motverka fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet. Transportstyrelsen bedömer att den samlade effekten av förslagen resulterar i att personer som avser att fuska vid förarprov, lämna oriktiga uppgifter, anlita illegala utbildare eller bedriva illegal utbildningsverksamhet avstår från detta då de möjliga fördelarna inte uppväger riskerna.

I korthet föreslås följande åtgärder:

- att det i myndighetens föreskrifter införs krav på intygsförfarande i samband med alla typer av kunskapsprov som utförs vid Trafikverket.
- att den som fuskar, erbjuder otillbörlig förmån, hotar, bråkar eller stör får stängas av från prov under högst två år.
- att blivande förare bör informeras bättre om befintliga sanktionsmöjligheter. Transportstyrelsen avser att göra detta i samarbete med Trafikverket.
- att endast Trafikverkets eller godkänd trafikskolas fordon får användas vid prov för behörighet B, dock med vissa undantag. Vid bokning av prov ska trafikskola ange trafikskolekod och gymnasieskola ange företagskod.

- att det antal godkännanden som en handledare får ha samtidigt begränsas till högst fem elever.
- att den som rapporterar en genomförd utbildning eller prov på heder och samvete ska intyga att de uppgifter som lämnas är riktiga. En särskild ansvarsbestämmelse läggs in i de lagar som reglerar rapporteringen för utbildningen. Möjligheterna till företagsbot bör också göras mer kända.
- att förslaget som tidigare lämnats in om rapportering av delkurs inom fortbildning för yrkesförarkompetens ska genomföras.
- att en handling som styrker identiteten hos den som sitter bakom ratten ska medföras vid övningskörning. Överträdelse mot denna bestämmelse ska leda till penningböter, i likhet med regleringen om körkort.
- att straffskalan för illegal trafikskoleverksamhet ska skärpas så att den som bryter mot bestämmelserna riskerar fängelse i upp till två år, om brottet är grovt.
- att polisen får tekniska möjligheter till direktåtkomst för att kontrollera uppgifter om trafikskolor och deras lärare.
- att väskor och andra personliga tillhörigheter ska placeras på anvisad plats i samband med prov på Trafikverket.

Angående förslaget om att kameror ska användas vid förarprov erinrar Kommunal om att detta rör sig om ett ingrepp i den personliga integriteten och det därför är viktigt att det tydligt framgår på förhand, för de som står i färd med att bli filmade.

Vidare anser Kommunal att regeringen bör verka för att möjligheten att rapportera slutförda delkurser ska byggas in i det IT-system som just nu utvecklas på EU-nivå.

Transportstyrelsen har inom ramen för utredningen också beaktat en rad åtgärder som kräver ytterligare utredning. Det gäller ett nytt förarutbildningssystem samt möjligheten att använda tekniska hjälpmedel och biometriska uppgifter för att motverka fusk vid prov.

Transportstyrelsen har också övervägt ett antal förslag som myndigheten inte valt att framföra. Dessa förslag gäller trafiklärarlegitimation, särskild färg på registreringsskyltar för fordon som tillhör trafikskolor med tillstånd och förbud mot privatregistrerade bilar med dubbelkommando.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Tobias Baudin
Förbundsordförande

Tobias Sjöqvist
Jurist